

Pressemeddelelse

Luxembourg, den 23. september 2021

EU's støtte til reformer i Ukraine er ineffektiv med hensyn til at bekæmpe grov korruption

Ifølge en særberetning fra Den Europæiske Revisionsret er grov korruption og "state capture" - erobring af staten - stadig udbredt i Ukraine trods EU's indsats. EU har forsøgt at adressere korruptionen i Ukraine som en tværgående prioritet og kanaliseret midler og tiltag ind i forskellige sektorer, fra konkurrencemiljøet til retsvæsenet og civilsamfundet. Men støtten og foranstaltningerne har ikke givet de forventede resultater, siger revisorerne.

I over 20 år har EU støttet Ukraines reformdagsorden. Bekæmpelse af korruption står højt på denne dagsorden, fordi korruption er en alvorlig hæmsko for Ukraines udvikling og strider mod EU's værdier. Grov korruption og "state capture" er endemiske problemer i Ukraine. De hæmmer konkurrence og vækst og skader også den demokratiske proces. Hvert år går et tocifret milliardbeløb i euro tabt som følge af korruption. Europa-Kommissionen, Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (EU-Udenrigstjenesten) og EU's rådgivende mission har forsøgt at adressere dette problem og støttet adskillige reformer til styrkelse af retsstaten og bekæmpelse af korruption i Ukraine.

EU har længe været bekendt med forbindelserne mellem oligarker, højtstående embedsmænd, politikere, retsvæsenet og de statsejede virksomheder. Man har dog ikke udviklet ikke en egentlig strategi for bekæmpelse af grov korruption, siger revisorerne. F.eks. bliver ulovlige finansielle strømme, herunder hvidvask af penge, kun adresseret indirekte. Ikke desto mindre har EU støttet mange korruptionsbekæmpelsesreformer og -aktiviteter i Ukraine. I de fleste tilfælde afhænger støttens omfang af, om en række betingelser er opfyldt. Men Kommissionen har ofte fortolket disse betingelser for lempeligt og foretaget uforholdsmæssigt positive vurderinger. Revisorerne nævner det visumfri system som et eksempel. Dette systems funktion er ikke blevet taget op til fornyet overvejelse, selv om to af de tre betingelser for EU-støtte ikke er opfyldt.

Formålet med denne pressemeddelelse er at gengive hovedbudskaberne i Den Europæiske Revisionsrets særberetning. Beretningen i sin helhed kan fås på eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

"Trods EU's brede støtte til Ukraine lykkes det stadig oligarker og særinteresser at undergrave retsstaten og true landets udvikling," siger Juhan Parts, det medlem af Den Europæiske Revisionsret, der er ansvarligt for beretningen. *"Ukraine har brug for en fokuseret og effektiv strategi, der gør det muligt at bekæmpe oligarkernes magt og begrænse mulighederne for "state capture". "EU kan spille en meget større rolle end hidtil."*

I praksis har EU-støtten kun givet beskedne resultater. Støtten til bekæmpelse af konkurrencebegrænsende strukturer og adfærd har fokuseret på virksomhedsledelse og tilpasning af Ukraines lovgivning til EU's standarder. Med undtagelse af de ydede tilskud til uafhængige medier og aktivister har EU-støtten ikke fokuseret på at identificere tilfælde af grov korruption, der involverer offentlige virksomheder. Men fordi så mange virksomheder i Ukraine er korruperte monopoler eller oligopoler, burde EU have gjort mere direkte forsøg på at fjerne hindringer for fri og retfærdig konkurrence, siger revisorerne.

EU's støtte til retsreformer har heller ikke givet tilstrækkelige resultater. Ikke desto mindre har projekter og kapacitetsopbygning finansieret af EU bidraget til omarbejdelsen af Ukraines forfatning og en lang række love. Revisorerne anerkender også, at EU har støttet oprettelsen af en ny højesteret. Men disse resultater er konstant i fare, fordi der gøres talrige forsøg på at omgå lovene og udvande reformerne. Dette har ført til store tilbageskridt, som EU's foranstaltninger ikke har kunnet forhindre.

Samtidig har de centrale korruptionsbekæmpelsesinstitutioner, som EU har hjulpet med at oprette, stadig svært ved at gøre sig gældende. Hele systemet vedrørende efterforskninger, retsforfølgelser og domfældelser i retssager om korruption på højt niveau er meget skrøbeligt. Domstolen for korruptionssager på højt plan er begyndt at vise lovende resultater, men der rejses jævnlig tvivl om dens effektivitet, uafhængighed og bæredygtighed. Et andet eksempel er det nationale kontor for korruptionsbekæmpelse. Selv om EU's politiske støtte har bidraget til at holde det operationelt og uafhængigt, er det konstant truet, og dets domfældelser afhænger af f.eks. anklagerne og det kriminaltekniske kontor. Hvis ét led i denne kæde er svagt, kan den ikke fungere korrekt, advarer revisorerne.

Baggrundsoplysninger

Ukraine er et land i EU's Østlige Partnerskab og modtager støtte fra Det Europæiske Naboskabsinstrument, som kræver overholdelse af retsstatsprincippet. Siden 2014 har Europa-Kommissionen bevilget ca. 5,6 milliarder euro til programmer for makrofinansiel bistand (MFA-programmer) og 2,2 milliarder euro til bistandsprogrammer. Kommissionen garanterer også lån fra Den Europæiske Investeringsbank for 4,4 milliarder euro. EU er Ukraines største donor.

Særberetning nr. 23/2021 "Begrænsning af grov korruption i Ukraine: Der er adskillige EU-initiativer, men resultaterne er stadig utilstrækkelige" kan fås på Revisionsrettens websted (eca.europa.eu) på 23 EU-sprog.

Senere i år vil Revisionsretten offentliggøre en beretning om EU's støtte til at fremme [retsstatsprincippet på Vestbalkan](#).

Revisionsretten præsenterer sine særberetninger for Europa-Parlamentet og EU-Rådet samt for andre interessenter såsom de nationale parlamenter, aktører i erhvervslivet og repræsentanter

for civilsamfundet. Langt hovedparten af de anbefalinger, den fremsætter i sine særberetninger, bliver gennemført i praksis.

Pressekontakt

Revisionsrettens pressekontor: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu - M: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - M: (+352) 691 553 547